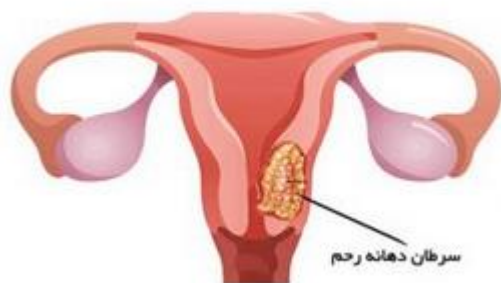

اداره بیماری‌های معاونت درمان تبریز

سرطان دهانه رحم

عنوان: آنچه باید در مورد سرطان

دهانه رحم بدانیم؟

تهیه و تدوین: دکتر محمدرضا جمشیدی
(رئیس اداره بیماری‌های معاونت درمان)

و

شیوا فرجی (کارشناس بیماری‌های
معاونت درمان)

عوامل خطر غیر قابل تغییر:

• داشتن سابقه خانوادگی سرطان دهانه رحم

• زنانی که مادرانشان داروی هورمونی DES مصرف کرده
اند سرطان واژن یا دهانه رحم بیشتر از حد انتظار می
رود.

**عواملی که ممکن است عوامل خطر دهانه رحم را
کاهش دهند**

تغییر چندین رفتار، خطر سرطان دهانه رحم را کم
خواهد کرد. این رفتارها عبارتند از: محدودسازی تعداد
شرکای جنسی، تاخیر نخستین نزدیکی جنسی تا سنین
بالتر، پرهیز از ابتلا به بیماری‌های آمیزشی، عدم
استعمال سیگار و دخانیات، استفاده از روش‌های
پیشگیری از بارداری با ایجاد مانع و استفاده از واکسن
ویروسی پاپیلومای انسانی در مناطق با شیوع بالای این
سرطان.

درمان بیماری

درمان سرطان دهانه رحم بستگی به مرحله ای دارد که
سرطان در آن مرحله تشخیص داده شود و نیز به این
بستگی دارد که آیا سرطان به سایر قسمت‌ها گسترش
یافته است یا خیر.

• سابقه رابطه جنسی:

۱. فعالیت جنسی در سنین جوانی (به ویژه زیر ۱۸
سال)

۲. داشتن شرکای جنسی زیاد

۳. داشتن یک شریک زندگی که پرخطر محسوب می
شود. (کسی که مبتلا به عفونت HPV است یا شرکای
جنسی زیادی دارد.)

• سیگار کشیدن

• عفونت کلامیدیا که می‌تواند سیستم تولیدمثل را
آلوده کند و با تماس جنسی گسترش می‌یابد.

• استفاده طولانی مدت از داروهای ضد بارداری
خوراکی (قرص‌های جلوگیری از بارداری)

• داشتن چندین بارداری کامل: در زنانی که ۳ بار یا
بیشتر بارداری کامل داشته‌اند

• سن کم در اولین بارداری کامل: زنانی که کمتر از ۲۰
سال داشتند و اولین بارداری کامل را انجام دادند.

• وضعیت اقتصادی پایین

• رژیم غذایی کم میوه و سبزیجات

سرطان دهانه رحم چیست؟

دهانه رحم قسمت پایینی رحم است، جایی که رحم به واژن می‌رسد. سرطان دهانه رحم (سرویکس) زمانی اتفاق می‌افتد که سلول‌های طبیعی در دهانه رحم، به سلول‌های غیرطبیعی تبدیل می‌شوند و خارج از کنترل، رشد می‌کنند. اکثر افرادی که در مراحل اولیه، سرطان دهانه رحم آنها تشخیص داده می‌شود و درمان می‌شوند؛ پیامد بسیار خوبی دارند.

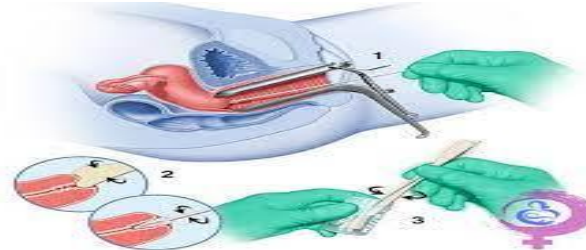
روش‌های تشخیص زودرس سرطان دهانه رحم:

آزمایش "پاپ اسمیر" برای غربالگری سرطان دهانه رحم استفاده می‌شود. گاهی اوقات پزشکان آزمایشی برای ویروسی به نام "ویروس پاپیلومای انسانی" (HPV) نیز انجام می‌دهند.

زیرا وجود ویروس پاپیلومای انسانی، خطر ابتلا به سرطان دهانه رحم را در افراد افزایش می‌دهد:

۱

برای انجام این آزمایش‌ها، پزشک با استفاده از دستگاهی به نام اسپکولوم به داخل واژن شما نگاه می‌کند. سپس از یک برس کوچک برای جمع‌آوری سلول‌ها از دهانه رحم استفاده می‌کنند. برای آزمایش پاپ، پزشک سلول‌های دهانه رحم را زیر میکروسکوپ بررسی می‌کند تا ببیند آیا سلول‌ها غیرطبیعی هستند یا خیر؟ برای آزمایش ویروس پاپیلومای انسانی، در آزمایشگاه سلول‌های دهانه رحم جهت وجود ویروس آزمایش می‌شود.

پزشک بسته به سن شما و آزمایشی که در گذشته انجام داده‌اید، ممکن است فقط آزمایش پاپ اسمیر، فقط آزمایش HPV یا هر دو را برای شما انجام دهد.

اگر نتایج آزمایش غیرطبیعی باشد، پزشک آزمایشی به نام بیوپسی را انجام خواهد داد. در هنگام بیوپسی، پزشک تکه کوچکی از بافت غیرطبیعی دهانه رحم را برمی‌دارد. پزشک برای بهتر دیدن ضایعات دهانه رحم در هنگام بیوپسی، از عدسی بزرگ‌نمایی، به نام "کولپوسکوپ" استفاده می‌کند.

۲

نشانه‌های اولیه سرطان دهانه رحم

سرطان دهانه رحم ممکن است در ابتدا هیچ علامتی ایجاد نکند. هنگامی که علائم ایجاد می‌کند؛ می‌تواند باعث خونریزی واژینال در مواقع زیر گردد:

- در فاصله بین سیکل‌های قاعدگی (یعنی خونریزی زمانی اتفاق می‌افتد که شما پرید نیستید)
- بعد از رابطه جنسی
- بعد از یائسگی

همچنین این علائم می‌تواند ناشی از بیماری‌هایی باشد که سرطانی نیستند. با این حال هر گاه در مواقع فوق، خونریزی واژینال داشتید؛ حتماً به پزشک خود اطلاع دهید.

ریسک فاکتورهای ابتلا به سرطان دهانه رحم

عوامل خطر قابل تغییر:

- داشتن سیستم ایمنی ضعیف
- عفونت توسط ویروس پاپیلومای انسانی (HPV): یکی از راه‌های انتشار HPV، فعالیت جنسی است.

۳